

การพัฒนาหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือก วิชาช่างเครื่องปั้นดินเผา
ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการของ
โรงเรียนวัดน้อยใน กรุงเทพมหานคร

นายวันชัย ลังช้อย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974 - 576 - 327 - 6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015353

THE DEVELOPMENT OF THE ELECTIVE SUBJECT IN THE WORK ORIENTED
EXPERIENCES, CERAMICS, IN THE ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM
B.E. 2521 IN THE FEEDER PRIMARY SCHOOLS ADJOINING
TO WAT NOI NAI SECONDARY SCHOOL, BANGKOK METROPOLIS

Mr. Wanchai Sungnoi

ศูนย์วิทยทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974 - 576 - 327 - 6

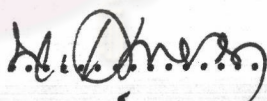
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การพัฒนาหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือก
วิชาช่างเครื่องปั้นดินเผา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช
2521 ในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการของโรงเรียน
วัดน้อยใน กรุงเทพมหานคร

โดย   นายวันชัย   สียงน้อย
ภาควิชา   บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์   สวัสดิ์   จงกล

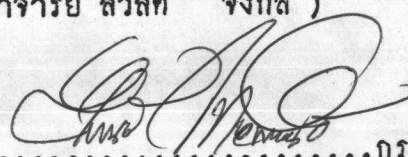
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

 .....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร   วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 .....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี   เณรยอก)

 .....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์   สวัสดิ์   จงกล)

 .....กรรมการ
(อาจารย์   กร.นิพนธ์   ไทยพานิช)

วันชัย สังข์น้อย : การพัฒนาหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานเลือก วิชาช่าง
เครื่องปั้นดินเผา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษาใน
เขตบริการของโรงเรียนวัดน้อยใน กรุงเทพมหานคร (THE DEVELOPMENT OF THE
ELECTIVE SUBJECT IN THE WORK ORIENTED EXPERIENCES, CERAMICS, IN THE
ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM B.E.2521 IN THE FEEDER PRIMARY SCHOOLS
ADJOINING TO WAT NOI NAI SECONDARY SCHOOL, BANGKOK METROPOLIS)
อ.ที่ปรึกษา : อ.สวัสดิ์ จงกล, 371 หน้า.

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ด้านข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบริการของโรงเรียนวัดน้อยในเพื่อการ
ปรับหลักสูตรและสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร เกี่ยวกับสภาพและปัญหาของโรงเรียนจากการศึกษาพบว่า
ยังไม่มีโรงเรียนใดเปิดสอนวิชานี้มาก่อน โรงเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดที่มุ่ง
พัฒนาด้านวิชาชีพและกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผาและ
การเปิดสอน โรงเรียนส่วนใหญ่เห็นสมควรให้เปิดสอนในระดับประถมศึกษาบ้าง เพราะ เป็นวิชาที่น่าสนใจ
และสามารถสร้างพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อด้านนี้ให้แก่ นักเรียนได้ ปัญหาของโรงเรียน
คือ อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ ครูไม่มีความรู้และทักษะเฉพาะในวิชานี้ ขาดเครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุ
ฝึกงาน ไม่มีหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร หากได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยงานต้น
สังกัดโรงเรียนก็พร้อมที่จะเปิดสอน

2. ด้านหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ แผนการสอน ใบงาน ใบความรู้ วิชาช่าง
เครื่องปั้นดินเผา ผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *Qibay*

WANCHAI SUNGNOI : THE DEVELOPMENT OF THE ELECTIVE SUBJECT IN THE WORK ORIENTED EXPERIENCES, CERAMICS, IN THE ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2521 IN THE FEEDER PRIMARY SCHOOLS ADJOINING TO WAT NOI NAI SECONDARY SCHOOL, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : MR. SWAT CHONGKOL, 371 PP.

The purpose of this research was to develop the elective subject in the work oriented experience, ceramics, in the Elementary School Curriculum B.E. 2521 in the feeder primary schools adjoining to Wat Noi Nai Secondary School, Bangkok Metropolis.

Research findings were as follows:

1. Concerning the basic information for the development of the curriculum and the curriculum materials for the feeder primary school adjoining to Wat Noi Nai secondary school, regarding the conditions and problems of the schools, this subject had never been taught in the respondent schools before. Most schools agreed with the policy prescribed by the Office of National Elementary Education Office in promoting effective implementation of work oriented experiences. With regard to developing and opening of elective subject, ceramics, most schools agreed that it should be taught in respondent schools since it was interesting and could build up students fundamental ability to work in this area as well as persuing further study for the students. Respondent schools reported that if support was duely given by the Office of National Elementary Education Office they were willing to open this subject. The problems reported by respondent schools were (1) inadequacy of buildings, (2) teachers were not knowledgable and skillful in teaching this subject, (3) lack of tools, equipment and materials for practice, as well as curriculum and curriculum materials.

2. Concerning curriculum and curriculum materials namely lesson plan, work sheets, information sheets on the elective subject, ceramics, experts and teachers approved them and expressed that they were appropriate and applicable for implementation.

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์สวัสดิ์ จงกล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำแนวทางในการดำเนินการและให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจมาด้วยดีโดยตลอด ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ กร.บุญมี เณรยอก ที่ได้ประสาทความรู้ในด้านการวิจัย กรุณาปรับปรุงแก้ไขโครงร่างและเครื่องมือวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ กร.นิพนธ์ ไทยพานิช ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและเอกสารต่าง ๆ พร้อมทั้งช่วยแนะนำแก้ไขให้ด้วยความเต็มใจยิ่ง

นอกจากนี้ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและความอนุเคราะห์ด้วยดี

ท้ายนี้ ขอขอบคุณ คุณอากาศ สังขน้อย ซึ่งสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา จนสำเร็จการศึกษา

วันชัย สังขน้อย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	9
วิธีดำเนินการวิจัย	10
การเสนอผลการวิจัย	16
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร	17
องค์ประกอบของหลักสูตร	19
ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร	22
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร	24
การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการ ของท้องถิ่น	26
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ในระดับท้องถิ่น	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	35
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการเรียนรู้ และพื้นฐานอาชีพ	38
หลักในการเลือกสอนงานเลือก	44
แนวการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพ..	46
เอกสารประกอบหลักสูตรกลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพ	50
แผนการสอน	51
ใบงานหรือใบกำหนดงาน	52
ใบความรู้หรือใบแนะนำความรู้	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย	61
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	69
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร	81
ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร	150
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา	165

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	180
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	180
สรุปผลการวิจัย	182
อภิปรายผลการวิจัย	194
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	207
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	208
บรรณานุกรม	210
ภาคผนวก	215
ประวัติผู้เขียน	371

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและไต่รับคืน	65
2	ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ จำแนกตามเพศ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน อายุ และ วุฒิการศึกษา	68
3	ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา	71
4	ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามหน้าที่และประสบการณ์การสอน	75
5	แสดงลักษณะการเข้ารับการอบรม ประชุมปฏิบัติการหรือ การประชุมสัมมนาของครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามเรื่อง ระยะเวลา และผู้จัด	78
6	ข้อมูลพื้นฐานความพร้อมของโรงเรียน ด้านหลักการ แนว ปฏิบัติ แผนงานและโครงการดำเนินงาน	81
7	ข้อมูลพื้นฐานความพร้อมของโรงเรียนด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก	90
8	ข้อมูลพื้นฐานความพร้อมของโรงเรียน ด้านบุคลากร	93
9	ข้อมูลพื้นฐานความพร้อมของโรงเรียน ด้านแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ	95
10	ข้อมูลพื้นฐานความพร้อมของโรงเรียน ด้านการแนะแนว นักเรียน	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	ข้อมูลพื้นฐานความพร้อมของโรงเรียน บ้านอุปถัมภ์และวัดศุภนิมิต ..	102
12	ข้อมูลพื้นฐานความพร้อมของโรงเรียน บ้านการจัดการเรียนการสอน	106
13	ข้อมูลพื้นฐานด้านความสนใจของนักเรียนและผู้ปกครองต่อการเรียน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพและวิชาช่าง เครื่องปั้นดินเผา	110
14	ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพของชุมชน	113
15	ข้อมูลพื้นฐานด้านศักยภาพของการประกอบอาชีพช่าง เครื่องปั้นดินเผา ของผู้สำเร็จการศึกษา	114
16	แสดงความคิดเห็นของครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เกี่ยว กับความเหมาะสมของหลักสูตรและแผนการสอนวิชาช่าง เครื่อง ปั้นดินเผา	117
17	การปฏิบัติการสอนของครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	126
18	ความเห็นเกี่ยวกับการสอนวิชาช่าง เครื่องปั้นดินเผาของครูผู้สอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	130
19	แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในด้านการเตรียม การสอน	133
20	แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในด้านการดำเนิน การสอน	136
21	แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในค่านิยมคุณภาพของครู และบรรยากาศในการเรียนการสอน	142
22	การจัดสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของครูใน ด้านการจัดสื่อการสอน วัสดุฝึกหรือวัสดุสิ้นเปลือง	145

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	การจัดสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ของครูในสถานศึกษาและวัสดุอุปกรณ์การสอน	147
24	ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในด้านหลักการ แนวปฏิบัติ แผนงาน และโครงการของโรงเรียน	150
25	ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในด้านอาคารสถานที่และสิ่ง อำนวยความสะดวก	151
26	ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในด้านบุคลากร	152
27	ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในด้านแหล่งวิทยาการ	153
28	ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในด้านการแนะแนวนักเรียน ...	154
29	ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในด้านอุปกรณ์และวัสดุปฏิบัติงาน...	155
30	ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในด้านการจัดการเรียน การสอนของครู	156

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
31	ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรวิชาช่าง เครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการในค่านความสนใจของนักเรียน และผู้ปกครอง	157
32	ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรวิชาช่าง เครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในค่านสภาพของชุมชน	158
33	ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรวิชาช่าง เครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในค่านศักยภาพของการประกอบ อาชีพช่าง เครื่องปั้นดินเผาของนักเรียนที่จบการศึกษา	159
34	ปัญหาการ เปิดสอนวิชาช่าง เครื่องปั้นดินเผาของครูผู้สอน ในค่าน หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร	160
35	ปัญหาการ เปิดสอนวิชาช่าง เครื่องปั้นดินเผาของครูผู้สอน ในค่าน เกี่ยวกับตัวครูผู้สอน	161
36	ปัญหาการ เปิดสอนวิชาช่าง เครื่องปั้นดินเผาของครูผู้สอน ในค่าน อาคารสถานที่	162
37	ปัญหาการ เปิดสอนวิชาช่าง เครื่องปั้นดินเผาของครูผู้สอน ในค่าน ตัวนักเรียนและผู้ปกครอง	163
38	ปัญหาการ เปิดสอนวิชาช่าง เครื่องปั้นดินเผาของครูผู้สอน ในค่าน วัสดุและอุปกรณ์การสอน	164
39	แสดงความคิดเห็นและขอเสนอแนะต่อการ เลือกสอนวิชาช่างเครื่อง ปั้นดินเผาของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	165

สารบัญตาราง (ต่อ)

การวางที่		หน้า
40	แสดงความคิดเห็นแนวปฏิบัติในการจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานในการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วย ฝ่ายวิชาการ	167
41	แสดงความคิดเห็นต่อความสำเร็จในการจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วย ฝ่ายวิชาการ	168
42	แสดงความคิดเห็นและขอเสนอแนะในการแก้ปัญหาการขาดแคลน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกของ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	169
43	แสดงความคิดเห็นและขอเสนอแนะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับครู ผู้สอนวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วย ฝ่ายวิชาการ	170
44	แสดงความคิดเห็นและแนวปฏิบัติในการสร้างความพึงพอใจต่อครูผู้สอน ของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	171
45	แสดงความคิดเห็นและขอเสนอแนะในการใช้โรงเรียนวัดน้อยใน เป็นแหล่งวิทยากรของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ..	172
46	แสดงความคิดเห็นและขอเสนอแนะเพื่อการแนะนำนักเรียนใน ด้านการเรียนวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	173

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
47	แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์และวัสดุฝึกงาน ในการเปิดสอนวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผาของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	174
48	แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนงานเลือก ของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ..	175
49	แสดงความคิดเห็นและแนวปฏิบัติที่จะทราบความสนใจของนักเรียนที่เลือกวิชาที่เปิดสอนของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ...	176
50	แสดงความคิดเห็นและแนวปฏิบัติในการกระตุ้นความสนใจของผู้ปกครอง และการช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง....	177
51	แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความก้าวหน้าให้นักเรียนที่เรียนวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผา	178

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย